

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/64/2019
Identifikačné číslo spisu:	8209010105
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8209010105.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej na neverejnom zasadnutí konanom 25. februára 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného H. M. pre pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, o dovolaní obvineného H. M. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. júna 2017, sp. zn. 5To/10/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného H. M. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bardejov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 26. októbra 2016, sp. zn. 2T/52/2009, uznal obvineného H. M. vinným z pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, ktorý spáchal tak, že

1. dňa 24. septembra 2004 v penzióne na ul. E. X, R. pod zámienkou kúpy rodinného domu uzatvoril zmluvu o pôžičke s W. L., nar. XX. G. XXXX, bytom R., časť N. M. č. XXXX/X, na sumu 4 000 000 Sk (132 775,68 eura), ktorá kúpa mala prebehnúť do 26. septembra 2004 a požičanú sumu sa zaviazal vrátiť do 5. decembra 2004 s 1 % úrokom, pričom peniaze nevrátil a tieto použil na neznáme účely, čím spôsobil pre poškodeného W. L. škodu na sumu 4 040 000 Sk (134 103,43 eura),
2. dňa 16. marca 2005 v R. na ul. N. A. XX, na Notárskom úrade uzavrel zmluvu o pôžičke s W. L., nar. XX. G. XXXX, bytom R., časť N. M. č. XXXX/X, pod číslom N 50/2005, Nz 11402/2005, NCRI 11270/2005 na sumu 505 000 Sk (16 762,92 eura) za účelom kúpy nehnuteľnosti v D., pričom pôžičku sa zaviazal vrátiť do 15. apríla 2005, túto nevrátil a peniaze použil na neznáme účely, čím spôsobil pre poškodeného W. L. škodu vo výške 505 000 Sk (16 762,92 eura),
3. dňa 2. júna 2005 v R. na presne nezistenom mieste uzatvoril zmluvu o pôžičke s W. L., nar. XX. G. XXXX, bytom R., časť N. M. č. XXXX/X, vo výške 300 000 Sk (9 958,17 eura) za účelom vybavovania podmieneného prepustenia z výkonu trestu Y. D., pričom pôžičku sa zaviazal vrátiť do 30. júna 2005, ktorú v uvedenej lehote nevrátil a peniaze použil na neznáme účely a tak spôsobil škodu pre poškodeného W. L. vo výške 300 000 Sk (9 958,17 eura).

Za to mu okresný súd uložil podľa § 250 ods. 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, s použitím § 299a ods. 3 a § 35 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 39a ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, zaradil do II. nápravnovýchovnej skupiny.

Súčasne zrušil rozsudok Okresného súdu Prešov z 19. júla 2010, sp. zn. 1T/7/2010, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťosem mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň mu uložil podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku povinnosť nahradiť poškodenému W. L. spôsobenú škodu vo výške 160 824,53 Eur.

Obvinený H. M. napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, na ktorého podklade Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 28. júna 2017, sp. zn. 5To/10/2017, podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku pri nezmenenom výroku o vine, uložil obvinenému podľa § 250 ods. 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, s použitím § 299a ods. 3, § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov, na ktorého výkon ho podľa § 39a ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, zaradil do II. nápravnovýchovnej skupiny.

Súčasne podľa § 35 ods. 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Prešov z 15. marca 2012, sp. zn. 33T/185/2008, ktorým bol obvinenému za trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., účinného do 31. decembra 2005, uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do II. nápravnovýchovnej skupiny a výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Prešov z 30. januára 2008, sp. zn. 5T/38/2007, ktorým bol obvinenému za prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti vyššie uvedeným rozhodnutiam podal obvinený H. M. 26. apríla 2019 prostredníctvom obhajcu JUDr. Alexandra Fila dovolanie, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený uviedol, že má za to, že rozhodnutie súdu je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia tak, ako je to uvedené v dôvodoch dovolania ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Napadnutým rozhodnutím podľa obvineného súd porušil hmotnoprávne ustanovenie § 42 ods. 1 Trestného zákona. Ďalej doplnil, že v čase, keď súd vynášal napadnutý rozsudok za skutky z roku 2004 a 2005, mal obvinený už uložené dva tresty Okresným súdom Prešov (1T/24/2015 a 33T/106/2015). Rozsudkom z 18. apríla 2016, sp. zn. 1T/24/2015, bol obvinenému uložený trest vo výmere troch rokov za skutok spáchaný v roku 2009 a rozsudkom z 24. novembra 2016, sp. zn. 33T/106/2015, bol mu uložený trest taktiež vo výmere troch rokov za skutok z obdobia rokov 2013-2014. Z vyššie uvedeného je podľa obvineného zrejmé, že v čase, keď okresný súd vynášal rozsudok 2T/52/2009, mal už uložené dva tresty spolu vo výmere šiestich rokov za neskoršie skutky a súd mu aj napriek tomu uložil ďalší trest, a to vo výmere deviatich rokov, ktorý bol síce neskôr krajským súdom znížený na päť rokov a šesť mesiacov, ale otázka súhrnného trestu v ňom zostala stále nevyriešená. Takýto postup považuje nielen za neprimerane prísny, ale hlavne za nesprávny. Vo všetkých troch prípadoch ide o trestný čin podvodu a trest dokopy vo výmere jedenástich rokov a šiestich mesiacov je podľa jeho názoru neprimerane vysoký. Na záver svojho odôvodnenia ešte pripomenul, že je čiastočne invalid, ktorý je liečený na vysoký krvný tlak,

cukrovku, chorobu zvýšeného lipidového metabolizmu a trpí chronickým ochorením krčnej chrbtice, ktoré si vyžiadalo už viacero operácií, z tohto dôvodu mu bol výkon trestu už niekoľkokrát prerušený.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaniu vyhovel, predmetný sporný trest zrušil a nariadil uloženie miernejšieho súhrnného trestu.

K dovolaniu obvineného sa písomným podaním z 1. júla 2019 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Bardejov (ďalej len „prokurátorka“), ktorá uviedla, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu súdu, ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere deviatich rokov. Ďalej uviedla, že tento trest bol však z dôvodov uplatňovaných aj dovolateľom - t. j. pre jeho neprimeranú prísnosť - zrušený krajským súdom a nahradený trestom podstatne nižším - päť rokov a šesť mesiacov, ktorého uloženie a právnu argumentáciu krajský súd podrobne uviedol na strane 6 a 7 rozsudku. Zdravotný stav obvineného bol taktiež okolnosťou vyhodnocovanou krajským súdom, ktorý uložil trest na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Podľa prokurátorky boli obvineným vytýkané pochybenia v plnej miere napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Ak by aj bolo možné názor obvineného na aplikáciu hmotnoprávných ustanovení o ukladaní súhrnného trestu podľa prokurátorky pripustiť, toto (hypotetické) porušenie zákona by zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného (z dôvodu zákonom stanovenej trestnej sadzby a uloženie trestu na jej dolnej hranici).

Z uvedeného prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným H. M. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Prítom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371

Trestného poriadku [rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012]. Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Ďalej je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011).

Dovolací súd konštatuje, že krajský súd sa problematikou súhrnného trestu, ktorý bol uložený obvinenému dôsledne zaoberal. Následne dospel k správne záveru, že obvinenému bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov vo vzťahu aj k uloženému trestu odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, ktorý mu bol uložený Okresným súdom Prešov zo 16. novembra 2010, sp. zn. 1T/7/2010, hoci pre uloženie súhrnného trestu vo vzťahu k tomuto trestu neboli splnené podmienky. Odvolací súd nepochybil, ak obvinenému uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere piatich rokov a šiestich mesiacov za rešpektovania zásady reformatio in peius. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že najvyšší súd nezistil porušenie hmotnoprávneho zákonného ustanovenia, či iné porušenie zákona. Najvyšší súd zdôrazňuje, že nepreskúmaval primeranosť trestu, pokiaľ bol uložený v rámci zákonom stanovenej trestnej sadzby. V posudzovanom prípade bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na úplne dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a preto možno vysloviť, že obvinenému bol uložený trest v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Nakoľko teda najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu označeného obvineným v podanom dovolaní najvyšší súd dovolanie obvineného H. M. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.